

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის საკრებულოს
იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის
სხდომის ოქმი
№23
(გაერთიანებული, გარემოს დაცვის კომისიასთან)

ქ. თბილისი; 21 ივნისი, 2018 წ. 11:00 სთ.

სხდომას ესწრებოდნენ:

იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის წევრები:

ლევან ჟორჟოლიანი (თავმჯდომარე)
გიორგი ჩაკვეტაძე
ავთანდილ ცინცაძე
ელენე ოზაშვილი
ქეთევან მამულაშვილი

მოწვეული პირები:

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს
დირექტორი ვახტანგ ლომჯარია

ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს
კონტროლისა და რეგულირების დეპარტამენტის უფროსი - ნიკა არაგველი

სხდომის თავმჯდომარე:

ლევან ჟორჟოლიანი
იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის
კომისიის თავმჯდომარე

დღის წესრიგი

1. სსიპ - ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს უფროსის მოსმენა უპატრონო ძაღლებთან დაკავშირებით.

სხდომის თავმჯდომარემ სხდომა გახსნილად გამოაცხადა და დამსწრე წევრებს დასაპტკიცებლად წარუდგინა იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის სხდომის დღის წესრიგის პროექტი.

იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის ძიერ ერთხმად იქნა დამტკიცებული სხდომის დღის წესრიგი.

მოისმინეს:

1. ქალაქ თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს დირექტორმა - ვახტანგ ლომჯარიამ კომისიათა გაერთიანებულ სხდომაზე დამსწრე წევრებს წარუდგინა, სააგენტოს მიერ გაწეული მუშაობის შესახებ ანგარიში უპატრონო ძაღლებთან დაკავშირებით და დეტალოურად ჩიჩოიჩილა წარმოდგენილ საკითხთან დაკავშირებული პრობლემები.

მომხსენებლის განმარტებით ერთ ეროი პრობლემა რომელიც არსებობს თბილისსა და რეგიონებში, გახლავთ უპატრონო ცხოველების ჰიპერპოპულაცია.

მომხსენებლის თქმით, როგორც კი თბილისში იწყება უპატრონო ძაღლების პოპულაციის კლება, მაშინვე, ხდება თავისუფალი ადგილის დაკავება სხვადასხვა რეგიონებიდან შემოსული ცხოველების მიერ და ეს არის ბუნებრივი, როდესაც თავისუფალ ადგილს იკავებს სხვა ცხოველი.

მომხსენებელმა ისაუბრა აღნიშნული პრობლემის გრძელვადიან პერიოდში გადაწყვეტის აუცილებლობაზე და განაცხადა, რომ აღნიშნული საკითხის დარეგულირების მიზნით აუცილებელია, მთელი საქართველოს მასშტაბით ამოქმედდეს და გააქტიურდეს ცხოველთა სტერილიზაციისა და კასტრაციის პროგრამა, რომლის შედეგად ცხოველები ხდებიან ნაკლებ აგრესიულები, უფრო ჯანსრულელები და მათი სიცოცხლის ხანგრძლივობა იმატებს 2-4 წლით. ამასთან, მომხსენებლის თქმით, აღნიშნული პროცესი აგვარებს ე.წ. „ხროვების“ პრობლემას, ვინაიდან არა კასტრირებული და არა სტერილიზებული ცხოველები

გამრავლების მიზნით დადიან ჯგუფებად, რაც რისკის შემცველია ცხოველების მხრიდან აგრესიის გამოვლენის კუთხით და ასევე, ქმნის შიშის საფუძველს მოსახლეობაში

მომხსენებელმა დაამატა, რომ თბილისის ტერიტორიაზე მყოფი, უპატრონო ძაღლების სტერილიზაცია-კასტრაცია ტარდება საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, საქართველოს მასშტაბით უპრეცედენტო მეთოდით, ძალიან გამოცდილი, კარგად მომზადებული ვეტექიმების მიერ.

ვახტანგ ლომჯარიამ ხაზი გაუსვა იმ ფაქტს, რომ საქართველოს პარლამენტში მიმდინარეობს სამუშაო პროცესი შინაური, ბინადარი ცხოველების შესახებ კანონპროექტზე, რომლის მიღება ერთის მხრივ, მოაგვარებს ცხოველთა გამრავლებისა და ლიცენზირების პრობლემას, მეორეს მხრივ, აამაღლებს ადამიანებში ცნობიერებას სტერილიზაცია-კასტრაციის პროგრამის აუცილებლობასთან დაკავშირებით.

ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს დირექტორმა ისაუბრა უპატრონო ძაღლების აღრიცხვის აუცილებლობაზე და განაცხადა, რომ უახლოეს მომავალში დაიხვეწება უპატრონო ძაღლების გადათვლის მეთოდოლოგია და მომავალ წელს განხორციელდება უპატრონო ძაღლების აღრიცხვა ძალიან რაოდენობის განსაზღვრისა და ნაკადის დარეგულირების მიზნით.

ბატონმა ლომჯარიამ ასევე ისაუბრა ცხოველთა ევთანაზიის შესახებ, რომელიც ხშირ შემთხვევაში, ცხოველების მდგომარეობიდან გამომდინარე, გახლავთ მათ მიმართ გატარებული ჰუმანური აქტი და აღნიშნა, რომ ადგილობრივ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან ერთად მიმდინარეობს სამუშაო პროცესი, ცხოველთა ევთანაზიის პოლიტიკაზე, აღნიშნულის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით.

ვახტანგ ლომჯარიას თქმით, ერთ-ერთი პრობლემა რომელიც გახლავთ აქტუალური დედაქალაქის მასშტაბით და რომელიც ხშირად ხდება კონფლიქტის მიზეზი ცხოველთა მოყვარულობა და მათ მიმართ ინდივიდუალური და განსაკუთრებული ადამიანური მოვლა, არის ფიზიკური ან იურიდიული პირების მიერ ბევრი ცხოველის ყოლა. მომხსენებლის თქმით, მსგავს შემთხვევაში აუცილებელია მეპატრონის მიმართ დაისვას ცხოველთა თავშესაფრისთვის დადგენილი მინიმალური სტანდარტების დაკმაყოფილებისა და შესაბამისი სანიტარიულ-ჰიგიენური პირობების დაცვის მოთხოვნა, სუნისა და სიბინძურის თავიდან ასაცილებლად.

მომხსენებელმა აგრეთვე ისაუბრა, ხანკომპეტენსიას, მეტროქებას და სხვა ხალხმრავალ ადგილებში, ჯგუფურად მოსიარულე უპატრონო ძაღლების პრობლემაზე და აღნიშნა, რომ აუცილებელია, ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს მიენიჭოს უფლებამოსილება, აღნიშნულ ლოკაციებზე აკონტროლოს უპატრონო ძაღლების ნაკადი, ვინაიდან ხშირია ჯგუფურად მოსიარულე ძაღლების მხრიდან მოსახლეობის დაშინების ფაქტები.

მომხსენებელმა ასევე განმარტა, რომ უნდა გამკაცრდეს საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსით დაკისრებული სანქცია, რომელიც ითვალისწინებს განმეორებით ჩადენილი დანაშაულისთვის პატიმრობას, იმ ადამიანის მიმართ, რომელმაც უმიზეზოდ აწამა ან მოკლა ცხოველი, მაშინ როდესაც ევროპის განვითარებად და განვითარებულ ქვეყანებში,

აღნიშნული დანაშაულის ჩადენისთვის პირველივე ჯერზე გათვალისწინებულია პატიმრობა. ამასთან, ბატონი ლომჯარიას თქმით, თავისი მოსაზრებით, ადამიანი რომელიც უმიზეზოდ აწამებს ან მოკლავს ცხოველს საფრთხეს წარმოადგენს არამარტო ცხოველების, არამედ სხვა ადამიანების მიმართ.

ვახტანგ ლომჯარიამ განაცხადა, რომ უნდა გაიზარდოს შინაური ცხოველების ყოლის კონკრეტული წესების დარღვევის შემთხვევაში დასაკისრებელი ფულადი ჯარიმის ოდენობა და ისაუბრა აღნიშნული წესების დარღვევის შემთხვევაში გამოწერილი ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა ოქმების ეფექტური ადმინისტრირების მნიშვნელობაზე.

აზრი გამოთქვას:

იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის თავმჯდომარე - ლევან ჟორჯოლიანი დაინტერესდა შინაური ცხოველების ყოლის წესების დარღვევის შემთხვევაში გამოწერილი ჯარიმის შემადგენლობის შესახებ.

ქალაქი თბილისის მუნიციპალიტეტის სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს კონტროლისა და რეგულირების დეპარტამენტის უფროსის - ნიკა არაგველის თქმით, საქართველოს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის მიხედვით, შინაური ცხოველების ყოლის წესების დარღვევის შემთხვევაში გათვალისწინებულია ჯარიმა 8 ლარის ოდენობით, ხოლო იგივე ქმედება ჩადენილი განსჯორების წლის განმავლობაში, ითვალისწინებს მფლობელის დაჯარიმებას 50 ლარის ოდენობით.

ლევან ჟორჯოლიანი დაინტერესდა იგეგმება თუ არა ცვლილებები არსებული კანონმდებლობის დახვეწისა და აღნიშნული სახეობების გამკაცრების კუთხით და გამოთქვა მზადყოფნა წარმოდგენილი საკითხის სამართლებრივად დარეგულირების პროცესში მონაწილეობისთვის.

ვახტანგ ლომჯარიას განცხადებით, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით მიმდინარეობს კონსულტაციები ქერის მონიტორინგის - მათა ბიუროსთან, რომელიც სელექციონერებს აღნიშნულ დარგს.

ბატონმა ლევანმა განაცხადა, რომ უნდა განხორციელდეს შინაური ცხოველების ყოლის ცალკეული წესების დარღვევის შემთხვევაში დასაკისრებელი ჯარიმების დიფერენციალი დარღვევის სიმძიმის მიხედვით. ამასთან, ბატონი ლევანის თქმით, მნიშვნელოვანია საკითხთან მიმართებაში სხვადასხვა ქვეყნების პრაქტიკის შესწავლა და საქართველოს რეალობაზე მორგება.

იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის წევრი გიორგი ჩაკვეტაძე დაინტერესდა, ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოსთვის, ბიუჯეტიდან დამატებით გამოყოფილი თანხა, საკმარისი არის თუ არა ოპერატიული რეაგირების ეკიპაჟებისთვის ავტომობილის შესაძენად. ამასთან, ბატონი ჩაკვეტაძე დაინტერესდა სააგენტოში რეაგირებისთვის შემოსული ზარების რაოდენობის შესახებ.

ვახტანგ ლომჯარიას განმარტებით, სააგენტოში დაგეგმილია ავტოპარკის სრულად განახლება, ვინაიდან არსებული ავტომობილები ძველი და გამოუსადეგარია, თუმცა, მიმდინარე ეტაპზე განხორციელდება მხოლოდ ორი ავტომობილის შეძენა. ბატონმა ლომჯარიამ ასევე უპასუხა გიორგი ჩაკვეტაძის მიერ დასმულ შეკითხვას სააგენტოში

შემოსული სატელეფონო ზარებთან დაკავშირებით და აღნიშნა, რომ გასულ წელს სააგენტოში რეაგირებისთვის შემოსულია 25 000 (ოცდახუთი ათასი) ზარი.

ფრაქციის „ევროპული საქართველო-თბილისი“ წევრმა ელენე ოზაშვილმა მიმართა მომხსენებელს და განაცხადა, რომ ჯგუფურად მოსიარულე ქუჩის ძაღლების მხრიდან, ხშირად ადგილი აქვს ადამიანებზე თავდასხმას. ქალბატონი ელენეს თქმით, მაწანწალა ძაღლებმა გლდანში, თავისი საცხოვრებელი სახლის ტერიტორიაზე, ორჯერ დაგლიჯეს თავისი არასრულწლოვანი შვილი.

ქალბატონი ელენეს განცხადებით, აღნიშნული ინციდენტის საფუძველზე, ოპერატიული რეაგირების ეკიპაჟის მხრიდან გახხორციელდა ცხოველების თავშესაფარში გადაყვანა, თუმცა, ათი დღის შემდეგ, მიუხედავად ადგილობრივი მოსახლეობის წინააღმდეგობისა, მაინც მოხდა ძაღლების ბუნებრივ არეალში დაბრუნება (დაინტერესებული პირის მოთხოვნის საფუძველზე), ვინაიდან აღნიშნული ქმედება გათვალისწინებულია სააგენტოს დებულებით.

ქალბატონმა ელენემ იქვე დასძინა, რომ მას შემდგომ, რაც ოპერატიული რეაგირების ჯგუფის მხრიდან განხორციელდა ძაღლების ბუნებრივ არეალში დაბრუნება, მიუხედავად იმისა, რომ შემოხსენებული (დაინტერესებული პირის) მხრიდან განხორციელდა ძაღლების დაპურება, კვლავ გახშირდა ცხოველების მხრიდან ბავშვების მიმართ აგრესიის გამოვლინება.

ელენე ოზაშვილმა მიმართა მომხსენებელს და ადგილობრივი მოსახლეობისა და თავისი სასულიერო იასოვა, განხორციელდეს შესაბამისი რეაგირება შესაბამისი თავიდან აცილების მიზნით, ვინაიდან ჯგუფურად მოსიარულე ძაღლების მხრიდან არ შეიქმნას საფრთხე ადგილობრივ მოსახლეობას, განსაკუთრებით ბავშვებს. ამასთან, ქალბატონმა ოზაშვილმა ისაუბრა აღნიშნული საკითხის დარეგულირების მიზნით სააგენტოს დებულებაში შესატანი ცვლილებების აუცილებლობაზე, რათა ძაღლი რომელიც უკბენს ადამიანს აღარ დაბრუნდეს ბუნებრივ არეალში.

იურიდიულ საკითხთა და ადამიანის უფლებათა დაცვის კომისიის თავმჯდომარის ლევან ჟორჯოლიანის თქმით, ქალბატონი ელენეს მხრიდან დაყენებული საკითხი მნიშვნელოვანი და ყურადსაღებია. ამასთან, ბატონი ლევანის თქმით, ვინაიდან ძაღლი გახლავთ ძობატებული საფრთხის წყარო, თუკი რომელიმე (დაინტერესებული) პირი განაცხადებს პრეტენზიას, რომ ქუჩის ძაღლი რომელმაც დაკბინა ადამიანი მისია, სრულად უნდა იზიარებდეს პასუხისმგებლობას დაზარალებული პირის მიმართ.

ბატონმა ლევანმა ასევე განაცხადა, რომ აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით აუცილებელია სისტემური ცვლილებების განხორციელება როგორც ადგილობრივ ასევე საკანონმდებლო დონეზე, რომელიც თავის მხრივ სელს შეუწყობს, ცალკეული ლოკალური პრობლემების აღმოფხვრას.

გარემოს დაცვის კომისიის თავმჯდომარემ ერეკლე კუხიანიძის განაცხადებით, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს სისტემურ მიდგომას. ამასთან, ყურადსაღებია არა მარტო ცხოველის მხრიდან გამოვლენილი აგრესია, არამედ ადამიანის ქცევა, რომელიც ხშირ შემთხვევაში ხდება აღნიშნული აგრესიის მაპროვოცირებელი. ამასთან, ბატონი კუხიანიძის თქმით, მნიშვნელოვანია, ძაღლის პატრონს სრულად ჰქონდეს გააზრებული პასუხისმგებლობა, რომელიც აქვს დაკისრებული ცხოველის მოვლასა და ქცევასთან დაკავშირებით.

ვახტანგ ლომჯარიამ განაცხადა, რომ შესაცვლელია დღეს მოქმედი, ძაღლებისა და კატების მოვლა-პატრონობის და მათი პოპულაციების მართვის წესი, რომლის მიხედვით, დაკბენის შემთხვევაში ცხოველი უნდა მოთავსდეს თავშესაფარში, ხოლო 10 დღის შემდგომ, გართულებების არ არსებობის შემთხვევაში, ცხოველი უბრუნდება ბუნებრივ არეალს.

მომხსენებელმა განაცხადა, რომ თავისი მოსაზრებით, მაწანწალა ძაღლი, რომელიც უკბენს ადამიანს, აუცილებლად უნდა გაჩუქდეს, რათა იყოს პატრონის მეთვალყურეობის ქვეშ და მისი ქცევა არ დარჩეს ყურადღების მიღმა.

სსიპ ცხოველთა მონიტორინგის სააგენტოს დირექტორმა ვახტანგ ლომჯარიამ ხაზი გაუსვა საკითხის აქტუალობას და ისაუბრა ძაღლების აგრესიის დადგენისა და ცხოველის ქცევის კორექციის აუცილებლობაზე. ბატონი ვახტანგის თქმით, უახლოეს მომავალში განხორციელდება ქართველი კინოლოგების მომზადება უკრაინიდან ჩამოსული სპეციალისტის მიერ. აღნიშნულის შედეგად, ქართველი კინოლოგები შეძლებენ მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მყოფი უპატრონო ძაღლების ქცევის კორექციას. ამასთან, ბატონმა ლომჯარიამ აღნიშნა, რომ კანონის მიხედვით, აგრესიული ცხოველი, რომლის ქცევის კორექტირება ვერ ხერხდება, ექვემდებარება ევთანაზიას.

მომხსენებლის თქმით საკითხის გადაწყვეტა მოითხოვს გრძელვადიანი, ეფექტური გეგმის შემუშავებას, მათ შორის, საკანონმდებლო ცვლილებების განხორციელებისა და მოსახლეობის ცნობიერების ამაღლების კუთხით. ბატონმა ლომჯარიამ ასევე ისაუბრა მკაცრი, მაგრამ სამართლიანი პირობების ფარგლებში, ადამიანისა და ცხოველის ჰარმონიული თანაარსებობისთვის საჭირო გარემოს შექმნის აუცილებლობაზე.

მომხსენებელმა იქვე დასძინა, აღნიშნულ საკითხთან დაკავშირებით გატარებული ღონისძიებები შესაძლოა გახდეს ცხოველთა დაცვის ორგანიზაციების მხრიდან პროტესტის საფუძველი.

დღის წესრიგით გათვალისწინებული საკითხის განხილვის შემდეგ, სხდომის თავმჯდომარემ სხდომა დახურულად გამოაცხადა.

სხდომის თავმჯდომარე

ლევან ჟორჟოლიანი

სხდომის მდივანი

ნინო ჯალაღანია